

Australia ë kuet ku dhöI ë pür juëc -cï mat, ril, cï tiam ee wët cï akuma lëk raan abën cïnë Australia ë kuet ku dhöI ë pür juëc gam; tëëu ë piny ë kä bï kañ looi tueenj ku dhöI bïne ke lëu në run bï bën.

Wët tueñ

Ran ñör Akuma de Australia

Australia yen e pan ë kuet juëc, nhiëliic juëc, thook ku dhöl ë cieenjuëc cï tiäm apearëi ë piny nhom abën.

Yok aamec rëk yok aacit Koc ë ke kõj rëér Australilia tueñ, yok aa cieenjuëc ë raan cï mëc apearëi ciëñ ë pinynhom, ku kek aci pan kënë muk ku tiit kë nyin ë yeen ë kë wër ruöön 50, 000.

Ku yok aakor buk ciët meth ë wët ë man bö bei pan dët cï lëu bï dhiël bën pan dö, geer ë gëm ë nhialic, kuat dö në pinynhom.

Australilia e duol ë koc bö në bëi kök yiic. Kë cït nuth ë koc kuan ciëñ thïn në ye men tek dö adhil ë dhiëth ayeer wëlë nõj ran tök ë kam ë man ke wun dhiëth ayeer.

Ku yok abö ë cieenjuëc abën yic, kuet abën, nhiëlic ye theek abën, ku duol kök abën.

Yok aci ye nyic ë kuat, thëk ë nhialic wëlë dhöl ë cieenjuëc, kënë yo nyuçoth aa kä puoth ë nhomlääu yeku röm, akuma ë koc, kuum ë löj, ku thöj ë kë ye raan abën yok—"gëm ë raan abën riël bï nañ kë looi".

Adök ë yok nueet atök aathëek ë röt-e nyic diit ye yok ye nyic nadë ke ran tök në yo yiic yodhie aye gäm aathëek tönjë, piath tönjë ku kä ye gäm raan abën töök kë.

Ku tiët ë baai-gëm da yodhie buk panda tiit, koc kua ku käk kuan cuk gam-yen ë të rïl cïn ë nhomlääu da buth thïn ku yëth ë tueñ.

Në thäa ë kä riliic ë piny nhom abën ku kä kuc juëc bö nhial, Australia arëér ke ye kënë riël ë döör nyuçoth, nyic ë yic/thöj ë raan abën, ku e pan ë tak ë dhöl puoth ë luoi de këj, gëm ë koc juëc.

Wët deen ë *Australia ë kuet juëc, nhiëliic juëc, thook ku cieenjuëc: Cï mat, Aril, Cï tiäm* ë gëm Aakuma cï yen Australia ë kuet juëc, nhiëliic juëc, thook ku cieenjuëc dhuk ë ber ë piny bï riël bï ya Australilia cïn yic kuöc luoi ë koc ë kuet kök ku cuöök thöönj ë raan abën.

Yen e wët deen ë *Australia ë kuet juëc, nhiëliic juëc, thook ku cieenjuëc: Cï mat, Aril, Cï tiäm* leec tïnë koc Australia abën.

Ran thek apearëi Malcolm Turn Bull MP (Ran ë Yon ë löj)

Ran Dör Akuma de Australia

Wët cï mat yic tünë Wadhîr ë Käk ë kuny ë koc ku Ran ë Wadhîr kony ë Käk ë kuny ë koc ku käk ë Kuët, nhiëliic ku ciësñ juëc

Koc ë Australia këdhie alëu bïkë puöth miët ë pan dan ril nöjic kuët, nhiëliic, ku ciësñ kôk juëc. Anyiköl ë Australia agol röt theer yon cï mëc në koc ke Australia aa Aborigine ku Torres Strait Islander, ku dïit ke jök ë yoot ajuëer ke British, ku le tueñ ke koc ë piiny mëc cï liep yiic.

Nhomlääu ku tiët ë baai ye yok miët ë puööu yok thïn acie kë tëem röt. Akumaa buoth ku cök aci ajuëer ë kól dö bëëi nhial tünë panda ë rëér ë koc juëc gam ku ye këdeen ë yok nyuooth yo pëc yiëk piath ku piath ë rëér ke koc ye koc cï liäap ku mët kë.

Ë run cï koc juëc ya diëser/riööc ë wët ë thiëeth ë näæk ë koc ku wël cie teden, ka cïn thä puooth dët bï yok gëm den cï war ye yic dhuk ë cök ë piny tünë akuma ë koc, möc ë koc abën ku käk ë piath du yeku röm.

Akuma de Australia aci röt gäm luçi në tiët ë baai ku koc ë panda ku nhomlääu ë koc kua. Në wët dëen ë *Australia ë kuët juëc, nhiëliic juëc, thook ku ciësñ juëc: Cï mat, Aril, Ci tiäm*, Akuma aci kä puoth cï tiëm da kuaath tueñ kuëny bei theer yon ku abï yok kony buk püir në kól tö tueñ.

Wët kënë e yic cok aanjc nadë ke ciësñdan kuët yic ë töñ ë käk ë riël kua, e kënë yok muooc në käk cuëc ë nhiäk da tö raan abën thïn ku anoy dhöll bï yen püir ë püir dïit puoth. Yen e calic de yoot kuan ajuëer akuma nöj raan abën yic muöök tueñ ku kuum ë löj, yeen e piath ë raan ë baai nyuooth në nyic ë röt da panda, ku yeen e aye looi bï yer yen tiët ë nyin tö kenë yok bï yok koc kuan ë Australilia ya theek.

Wët kënë yen e té riil cï wec lëu bï yok cuëc në ye nhom ë pan dëen nöjic kuët, nhiliic, ku ciësñ juëc yic ku yeku njööth ë miët ë puööu buk luui ke Koc Australilia abën në böth cök cïn dëk ë nhomlääu ku tiëm.

Ran thek aresi Christian Porter MP(Ran ë yon ë löön)

Wadhîr ë Käk ë Kuny ë Koc

Ran Akut ë Löön Ran thek aresi Zed Seselja

Ran ë Kuny ë Wadhîr ë Käk ë Kuny ë Koc

Australia nɔ̄njic kɔc ē kuet juēc nhiēliic juēc thook ku dhöI ē ciɛenjuēc cī mat, aril, cī tiām

Anyiköl dan rōm ku

Australia yen e pan ē kuet juēc, nhiēliic juēc, thook ku dhöI ē ciɛenjuēc cī tiām apeesi ē piny nhom abēn, mēet ē yic ē dhöI juēc ē pīr ku ciɛen, nyic ku tēet, kā cī gam ē ke ye yith wēlē acie yith, dhöI ē luoi ē kān. Yok ayök kā cuk tiaam kē ke yo ye duɔl/baai tīnē kā cī juaar wēr 300 ē yan kuan loi bii yok thīn-tīnē kōc theer rēer Australia lō tīnē kōc ē yam puɔc bēn.

Yok acī dīt ku dec ku tiām nē bak tōk aleec yok wēt ē juēc ē dhöI ē ciɛenjuēc ku pīr da ye kuɔny ē kā puɔth kuan tō ē kēm kua ku gēm cī yok nhom lääu gam, tiēt ē baai, ku tiēm.

Panda acī looi bii piath nē kōc Aborigine ku Torres Strait Islander, ciɛenjuēc cī dhiɔp ŋot ē pīr ē pinynhom abēn ku raan maliōön ē kōc cī yen lōc bīkē pīr puɔth bīnē looi ē tīnē.

Nē kē wēr ruɔjōn 50,000 kōc ē ke rēer Australia theer acī ciɛn, cōk kē rōt piny ku pīr kē nē tiōp nhom yeku col Australia nē ye men. E ke rēer ē bak ku bak, keek anɔnjic kōc ē jam ē thoŋ tōk du ya 250 wēlē 'bēi, ē piny nhom, ku tōk ē ke yiic ē naŋ dhöI ē pīr ku ciɛenjuēc loi ke pēc, kā cīk gam, ku thoŋ ē pan tōk. Mīth ken ku mītk ē mīth ken kek ē kōc kē aye ciɛenjuēc ŋot ē pīr ē piny nhom nyuɔɔth ku aānōn anyiköl ē thää ku yan liu nē kōc kōk yic.

Aniköl acī lō tueŋ kē gōc ē Australia ē yam, bō tīnē nyuny ē kōc ē British ku Irish ku jōk ē akuma ē kuēny ē kōc ē lōoŋ looi ku warkē ke yiic, yōöt ajuɛer, ku lōŋ. Nē thä cōk, anyiköl da acī cil bii kōc maliōön tīnē bēi ke piny nhom mat thin cī Australia looi ke ye baai.

Nē yakölē, Kōc Australia aa kōc cī yōoth ē tēen nyuɔjōc bīkē ya bak ē pandan lääu ku ye pan cī liep yic, bīkē pīr den bīne cuéec ku bīkē bīnē met ē luɔɔi ē juēr ē panda.

Ē thä cōk kē ye bēn atōk ē kōc juēc kēnē ē yok kony bii kāk ē panda buth, loi kē akutnhīim kua bīk piath, juakē nyic ku tēet ē kāk ē ciɛenjuēc ku pīr da, juakē kā kuēn yeku looi yiic, ku kē puɔth apeesi liep kē tē ye yok ku piny nhom tiēn thīn ku tē ye yok rēer thin ke pinynhom.

Cuēc ē dhöI ē luɔɔi ē kaam akuma, akutnhom ku jōl aa raan-tē cīn ye yin ran ē lōŋ yo- e dac pialda ku naŋ rōt da looi bii riēl.

Yodhīe yok acī Australia ē yam cī tiām yeku tīnē nē ye men buth, nē kā puɔth kuan yeku rōm, yith ku kā yeku looi.

Kä puoth yeku rōm

Kä puoth yeku rōm aa yok mat yiic ku cakē kēnē yok mat yic ē kēm kua. Keek aa panda gam tē bī yen riel thīn ku nhiāk rōm ye raan abēn tō thīn. Kä puoth kua aye tō nē e kāk kööth:

ATHĒEK.

Yok aye rōt theek ku yok acī kuum ē lōj gām rōt ku gam ku kuny Australia.

Yok aanōj athēek tīnē nhomlääu ku rīu ē kōc e bēn.

Yok aa juēc da nhiaar ku dōm ku thēk ē rōt, mēt ē thīn ē raan abēn, thōj ē nhom ku kuany ē nyin.

THÖN ē NHOM

Yok aa thōj ē nhom ē rōr ku diar nhiaar.

Yok agam ē thōj ē nhom ē raan abēn ē lōj yic.

Yok aagam ē thōj ē nhom ē raan abēn tīnē kā ye yok ē raan abēn.

NHOMLÄÄU

Gēm dēen cī yok nhomlääu gam apuoth.

Yok aa nhomlääu ē tēk, jam, thēk ē nhialic, luoi ē tajir ku mēt ē rōt gam.

Yok acī gam hakuma ē kōc kedhiē yenē kōc kuany bīkē lōön ya looi ku warkē keek.

Yok acī rōt gām wēt buk kā cī lēk yok nē lōj looi.

Loiloi ku cīeēj ē kā puoth cuk gam rac acīn piny Australilia.

Yok aanōj kē yeku yok tīnē tiēm ē kāk ē wēu ē panda, nhomlääu ē cīeēj ku duōr ē nhialic, ku juēc ē kuet ē kōc.

Yēth tuej ē gēm riil ē kā puoth kuan cuk gam e kē puoth tīnē kōc ke Australia.

Yith rōm ku loiloi

Yok anjic piath ē thēk ē rōt ku luoci ē ηek ē rōt. Tiēm da ke yo ye pan nōnjic kuet, duōr ē nhiēliic, cīeēj ku dhōl ē pīr juēc e wēt ē yith ku loiloi ci thōjēj ē lōnip, ku riel ē puōōu ku mēt ē baai yic bēei ye yok raan abēn yīk yic bī kēde mat thīn- ku nōj kē yok tīnē -tiēm da.

Kēda a pan cī cuēec nē kē ye raan jam ē kē tō nē ye nhom cīn yic tēm ē kōu ē yic de raan abēn.

Ba ya ran ë panda e yic loi thok ku cï mën yen bak ë Yan ë Koc ë Pan Australilia, koc pan Australilia ë yam aye ke nhüüm *thon ku gam kë atheek tñë Australia ku koc ke ye yen* ë ke wël akuma ë koc abën rɔm ke keek, ye yen ë ke yith ku nhomlääu den theek, ku kek aabi yen ë lön den muöök nhial ku theek.

Koc ke Australia ayekë nhööth adik nadë ke raan abën tö panda, yekë wëlë cïke ye koc Australia, abï lönj kë Australia ya theek, kony kë dhöl ke akuma ë koc kedhie ku yekë raan abën yiëk atheek ku riu.

Australia cï tiit ku amit puööu

Kënë kuet juëc ku met ë yic de Australia nyuoöth e tiët ë panda ku koc ke. Akuma de Australia acï tiët ku miët ë puööu ë koc ke Australia abën tääu tuej. Met thiööök cï koc ë koc riääc looi ë piny nhom acï diëer bëëi tñë akut de Australia.

Akuma e käk ë riëëc ke dhuk nhüüm në lön tuej de ke lui bï käk ë riööc gël ë ke cï loi ke, akëeth ril, ku tiët ë baai ril. Kënë e koc kony bï Australia rëér ke cï liep, met koc yiic, lääu ku ye pan cï tiit.

Në ye käk ë riëëc ë nyin, ke yok acïn ke yeku puööl ke ci loi ku në kä puöth kuan yeku rɔm ku met ë yic ë pan da. Akuma aye gam nadë ke yok adhil tiët puööth akut de Australia tääu piny në wel ë nyin tñë kënë yok mat yiic ku loiku kä kuan ci yo wääc ë dhöl atheek.

Röm ë nyic de nhiäk

Australia acï mat yic në röm ë gëm ë pan da ku yoot ke ajuëer de akuma ë raan abën ku kä puöth. Yok aye riëel puöth buku gëm ku dët ë röt yäth tuej, ku loi ku pan da bï lön tuej ke ye pan cï tiit, pan rëér ë tök, ku ye pan cï mat.

E wët kënë yic, Akuma alö tuej ke yëth tuej ë lön de thëk ë röt ku e jai ë män ë koc ë kuet kök ku tük ë koc yiic ë ke cie kä räm ke pan Australia.

Yeen e lönj ku ajuëer Akuma kök kuony, keek ku käk akut nhom juëc kök yekë looi ke pec, aye koc nyuoöth, kony kë, ku muk kë mët tuej. Cï mën:

- Ajuëer ë thon ë Dïnjlith de Koc ñuëen cï yoth ee koc cï yoth ku koc gör ë të ciëñ kek thïn kuony bïkë göc ë thon ë Dïnjlith piööc ku käk ë tëët ë nyuc bïkë puööl bïkë röt mat në lucoi ë kuny ë koc ku käk ë pïir në pan Australia yic.
- Lön Akuma ë Yök ku Thön ë nhom ë Kuet juëc, duör ë nhiëliic, cieen ku dhöl ë pïr juëc ayekë lueel nadë ke ajuëer ku kä ye gam adhil yet tñë koc Australia kedhie, të cïn dhöl ken ë cieen ë pïr ku thook ë yän ken bïi kek thïn.
- Dhöl ke bën ye koc bën bïkë ya koc ë pan Australia aye koc cï yoth yiëk riel bikë ya koc ë pan Australia abën cï röt mat ë lucoi ë gen ë pan den yic.

- Akuma e dhöl ke lueel yer ë wël ril ë kuët, duör ë nhiëliic juëc, cieëñ ku pïr juëc gam ë radio, kä ye göt, aliiric ku telbithiöön.
- Köl ë Mët ajok në run 1999 ku aye cäm yai në aliiip ë koc ke Australia në ruöön thok, atek wët (thok) piny aben ë met thìn ë raan abën, atheek ku nañ röt tìnë raan abën.
- Akut ë Wadhiir cï kuany e luui ke ye akut ë luup ë nhom, bïi kë riil kääc ye tök bï looi tinë Akuma.

Koc ke pan Australia acie mët ë yo yiic da ku tiëm da looi ke ye kënë theëc. Atök- ke yo ye koc, Akuut, ku bëk akumaa-ÿok abï lò tuej ke yo cuëc akutnhïim ril cï röt mat ku cï tiam, ye nyuööth në käk kuan puoth ye ku röm ku jol ë ke ya dhöl ë kä bï looi kë.

Kony ë käk ë pïr ku mët ë lucci yic ë koc ë yam puoc bën

Australia anoj bäny ë kä theëer ë koc cï ýöth juër ë käk kuan ë juëc ku pïr yic. Kënë alo tuej në yakäl kë pan dan cï mat nöñic kuët, duör ë nhiëliic, cieëñ ku dhöl ë pïr juec gëm purtha bï koc cï ýöth ë yam bïkë juar ë lucci ë tiëm de pan da.

Yodhië, kä ye Akut nhïim looi, bëi abuun (thukuul), ajuëer cie luui ë wëu, ajuëer ë koc ë duör ë nhiëliic, koc ë koc luööti, ku akumaa aye purtha bëëi bï koc röt mat ë juër ë pan Australia.

Koc cï ýööth Australia aye röm ë göör ë purtha ë yam wële pïr puoth.

Ne ye thä töj ë ya, liëep ë röt ë cieëñ ku käk ë pïr yic në koc ë yam puoc ýööth ku koc ken cï bën ke keek apuoth tìnë nhiäk den. Bïkë ya rëér ë ke cï röt nueet ke pan den ë yam ku yekë ya bak de pan Australia ë piath ku nañ röt cak.

Akuma e dhöl ë nyuuc bëëi bei, nyic ke ye kë puoøth ye looi, cï juuir bï koc ë yam puoc ýööth kony bïke ya luui ë röt ku yekë koc akutnhom de pan Australia ril.

Koc ë yam kök puoc bën ë dhöl ajuëer de Koc cï kök de Australia aye këñ yök ë kuny cï nyiec looi. Kënë e yic nañ kuny në nyïny ë thon ë Dïñjlith ku yök ë piöc wële tëët bï cök ayök luoi. Akuma anjot ë rëér ë cï gam ë kuny ë koc göör ë té ciëñ kek thìn cï mën ë thä ë run ka dhiëc ë ke cï thök ë bën Australia, në rin bï kek pir puoth cuëc ku bïkë ya luui ë röt, bïkë ya koc ë baai abën juër tïne baai. Akuma de Australia në ye men ajuir käk ë dhuk ë nyuuc ë koc ë ber ë piny bïkë thon ë Dïñjlith cï cökpin, piöc ku käk ë bën bei në luui yic tìnë koc cï puol bikë bën Australia.

Yök è käk è piath ku tiëm è juëc da ku kä puoth è nhiër è pan da yeku röm

Dïnglith e yen ku abï ya rëér ke ye thoñ è pan da ku yen e wëéth tünë tekpiny è koc cï yööth. Ne ye thä töñ è ya, koc kuan è luçi nõj thook juëc e luçi è käk è tajir liep yiic ku looi wëér da né käk è püir è piny nhom yic bïk riël. Juëc è dhöl ke pïr ku ciëen da è töñ è kä puoth tö ke yook-e yer è käk è yam, luçi è tëët ku piath. Dhöl è püir da aye looi bï riël né tëët ku nyic, nyiec jam è thook è jam, döt è röt ku nyïny è kä ye looi né koc juëc è luçi kua. Luçi deen è këñj ku wëér da ayeke juak yiic né riël deen ye yok thä è kä cï bën nyic ku dóm ku keek né rëér ke koc è pinynhom abën né dhöl ke püir.

Kënë anorjic käk è nyic è koc juëc cï yööth né ye men è juëer tünë dhöl è pïr ku pan dé Australia è ke tö né tëëu. Kä juëc aci nyuc athëer Australia ku kök aye dhuk ciëen è bëi ken yïic wëlë lek è bëi kök, dhukë dhöl è ciëen kua looi bïk riël, tajir ku dhöl è käk è püir ayeer.

Akuma, yokt è tajir ku cirkaa keek kedhië aye bak den looi né yëth tueñ ku loike bi yok è kä puoth dït né koc juëc kuan lui.

Lø tueñ ke cuëc akutnhüim cï ke yiic mat ku aarëer atök

Kä puoth kuan Australia cuk ke gam aakek aye alel theer è dhöl è tiëm è pïr da ku jol aa pan deen cï mat nõnjic raan abën.

Röm è dhöl è ciëen cuk yok tünë koc theer e bak è cääm è yan ye yok ya koc Australia ku kony raan abën bï rëér kë mat thïn è ciëen è baai yic. Mët Akut è mët è baai cuëec. Ka yeku gam akölaköl aye anyïkööl röm cak ku nhiäk röm.

Në loi de yic, kuëny kuet ku tük e koc yiic aye pan da looi bï käc. Yok aajai né koc è män è kuet kök lueel.

Jam né këm è koc è duör è nhiëliic ku këm è koc è ciëen ku pïr juëc apuoth apëei bï tük è yic aater né këm akutnhüim ku bï mët ku rëér atök looi bï riël. Jam kënë e koc kony bï kä rec tek yiic, yëth dët de yic è dhöl è ciëen juëc tueñ, cök ruëi piny né këm kuet ku koc è duör è nhiëliic, ku juëk nañ röt yic ku pïñ è rot.

Të cïn dhöl è püir è tédun bïi yïn thïn, të dhiëëth è yïn thïn, wëlë nhialic ye door, raan abën tö wëlë bö Australia è nañ luçci bï yen rëér ku göör nyïny è röt ke ran dët, ku reec gëer è kuëny kuet wëlë wël rec è töñ.

Thök

Akumaa ke Australia buoth ku cök aci gëm ril jöök tìnë Australia ë kuët, duör ë nhiëliic ku dhöl ë cieenj ku pür juëc. Kän e thä de bï yok gëm Akuma ber piny në wët ë yam kënë: e thoñ lõcök në kä puoth ku loiloi ë pan da muök piny, kony kënhieer pan da ku nyuuth yok të bï yok kä ril bëer thën. Yeen e dhöl gam tìnë nhiäk da kë yo ye pan ë kuët, duör ë nhieliic, dhöl ë pür ku cieenj juëc ril ku cï tiäm, ci mat yic në gëm de Australia ku cï röt gäm nhomlääu ku tiëm.

